

1 Кои вещни права биха могли да възникнат в резултат на наследяване съгласно правото на тази държава членка?

В член 1, алинея 1 от Закона за собствеността и други вещни права (*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*) (*Narodne novine* (NN); Държавен вестник на Република Хърватия) бр. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 и 152/14; наричан по-нататък: „Закона“) е предвидено, че всяко физическо или юридическо лице може да бъде носител на правото на собственост и други вещни права: сервитут, права, възникващи от вещни тежести, право на строеж и право на залог върху всичко, което може да бъде предмет на такива права, освен ако не е предвидено друго по закон.

В член 128, алинеи 2 и 3 от Закона се предвижда, че всеки наследник има право да поиска правото му на собственост върху недвижимо имущество да бъде вписано в имотния регистър и че придобиването на право на собственост по наследство не прекратява вещните права върху съответното имущество, на които други лица са носители, с изключение на правата, предвидени по закон, или тези, които поради естеството си не могат да просъществуват.

В член 199, алинея 2 и член 201 от Закона се изброяват следните лични сервитути: право на плодopolзване, право на ползване и право на обитаване, и се предвижда също, че личните сервитути траят само за срока, за който са били учредени, и се погасяват най-късно със смъртта на носителя им, освен ако не е предвидено друго по закон.

В член 285, алинея 1 от Закона се предвижда, че правото на строеж е отчуждаемо и наследимо, като всяко друго недвижимо имущество, освен ако не е предвидено друго по закон.

В член 299, алинея 1 от Закона се предвижда, че правото на залог не може да бъде отделено от имуществото, което обезпечавя. Това означава, че всеки, който получи въпросното имущество, независимо на какво правно основание, го получава обременено със залог, освен ако не е предвидено друго по закон.

От изложеното по-горе следва, че вещните права, различни от личните сервитути, са наследими. Личните сервитути се погасяват най-късно със смъртта на носителя им, освен ако не е предвидено друго по закон.

2 Тези вещни права вписват ли се в регистър на правата върху недвижими или движими вещи и ако да, такова вписване задължително ли е? В кои регистри се вписват и какви са изискванията за вписване и процедурата?

В член 2, алинеи 3 и 4 от Закона се предвижда, че „недвижимите имоти“ са части от земната повърхност, заедно с всичко, което е трайно прикрепено към земната повърхност или под нея, освен ако в закона не е предвидено друго, а „движимите вещи“ са вещи, които могат да бъдат преместени от едно място на друго, без да бъдат повредени техните съществени характеристики или материя. От правна гледна точка вещите, които по своето естество са движими, се считат за недвижими, ако принадлежат към недвижим имот или ако са приравнени по закон на недвижимо имущество.

В член 119, алинея 1 от Закона се предвижда, че собствеността върху недвижимо имущество се придобива, както е предвидено по закон, т.е. след като приобретателят впише собствеността в имотния регистър, въз основа на валидно изразената воля на предишния собственик да прехвърли правото си на собственост на приобретателя, освен ако не е предвидено друго по закон. В член 122, алинея 1 от Закона се предвижда, че имотният регистър е вярно и пълно отражение на фактическия и правен статус на недвижимия имот, поради което всяко добросъвестно лице, позоваващо се на имотния регистър, без да знае, че вписаното в него е непълно или се различава от действителното положение, се ползва със защитата на закона по отношение на придобиването.

В член 277, алинея 1 се предвижда, че всички вещни тежести, които не са вписани в имотния регистър, се погасяват, когато обремененият недвижим имот бъде придобит от лице, което не е знаело, нито е трябвало да знае, че тежестта съществува. А в член 278, алинея 1 от Закона се предвижда, че всички вещни тежести, учредени в полза на дадено лице, се погасяват със смъртта на физическото лице или с прекратяването на юридическото лице, освен ако не е предвидено друго по закон.

Процедурата за вписване в имотния регистър на вещни права върху недвижимо имущество е уредена в разпоредбите на Закона за имотния регистър (*Zakon o zemljišnim knjigama*) (NN бр. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 и 60/13). Имотният регистър се състои от главен регистър (в който са вписани всички земища на дадена кадастрална община и който се състои от имотни партиди) и съвкупност от актове. Молбата за вписване или за предварително вписване на вещно право в имотния регистър се подава до местния съд по вписванията от лицето, което би придобило, променило или изгубило вещно право в регистъра, а молбата за вписване в имотния регистър на обстоятелства под формата на забележка се подава от лицето, което има правен интерес от вписването на обстоятелството като забележка или което има право на такова вписване съгласно специална разпоредба. В имотната партида се вписват поземленият имот и всички направени в него промени, както и вещните и други права, предоставени и изпълнени от съда по вписванията. Имотната партида се състои от лист, в който се описва поземленият имот (*posjedovnica*) (спецификационен лист, лист А), от лист, в който се описва правото на собственост (*vlastovnica*) (лист на собственика, лист В) и от лист, в който се описват тежестите (*teretovnica*) (лист за тежестите, лист С).

Процедурата за вписване на вещни права върху моторни превозни средства е уредена в Правилника за регистрацията и маркирането на моторните превозни средства (*Pravilnik o registraciji i označavanju vozila*) (NN бр. 151/08, 89/10, 104/10, 83/13, 52/15 и 45/16). Регистърът на регистрираните моторни превозни средства се води от Министерството на вътрешните работи, което по искане на компетентните органи (съдилищата, Финансовата агенция, нотариусите и др.) е длъжно по силата на специални разпоредби да впише в гореспоменатия регистър и в свидетелствата за управление на моторните превозни средства определени бележки, отнасящи се до моторните превозни средства. В случай на промяна на собствеността на моторното превозно средство новият собственик е длъжен в срок от 15 дни от датата на придобиване да регистрира превозното средство на свое име или да го отпише от регистъра. Молбата за това се подава до полицейското управление по постоянен адрес или седалище на новия собственик на превозното средство или до полицейския участък или центъра за технически прегледи, при условие че центърът е оправомощен и отговаря на определените условия.

Процедурата за вписване на вещни права върху плавателни съдове е уредена в Морския кодекс (*Pomorski zakonik*) (NN бр. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 и 26/15). Правото на собственост и други вещни права върху кораб, яхта или лодка могат да бъдат придобити, прехвърлени, ограничени

и погасени само чрез вписване в съответния регистър или дневник, воден от компетентните пристанищни органи, които са към Министерството на морското дело. Вписването в регистъра на корабите по молба на собственика, оператора или корабното дружество се извършват въз основа на решение на съответните пристанищни органи. Регистърът на корабите се състои от главен регистър и съвкупност от актове. Главният регистър се състои от партиди, които включват лист А (данните за морския плавателен съд и неговите основни технически характеристики), лист В (фирмата или наименованието и седалището на юридическото лице или името и постоянния адрес на физическото лице — собственик на морския плавателен съд, и личните ограничения на собственика във връзка със свободното разполагане с плавателния съд) и лист С (вещните права, с които е обременен морският плавателен съд или част от него, както и правата, възникващи от посочените права).

Процедурата за вписване на вещни права върху въздухоплавателни средства е уредена в Правилника за съдържанието и начина на водене на Хърватския регистър на гражданските въздухоплавателни средства (*Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja hrvatskog registra civilnih zrakoplova*) (NN бр. 137/12), който се води от Хърватската агенция за гражданско въздухоплаване в книжен и в електронен вид. Самият регистър се състои от томове, обозначени с поредни номера, като всеки том се състои от регистрационни партиди. Всяко въздухоплавателно средство се вписва в отделна регистрационна партида, която се състои от регистрационен лист (съдържащ различни данни за въздухоплавателното средство), лист на собственика (данни за собственика, съсобствениците или съвместните собственици) и лист на тежестите (в който подробно се описват правото на залог, учреден върху въздухоплавателното средство, или идеалният дял, притежаван от съсобствениците, след това правото на предпочитателно изкупуване и на обратно изкупуване, ограниченията на правомощието на разпореждане, с указване обектите, за които се прави вписването, датата на вписване, сумата, когато е от значение за вписването, като могат да се добавят и бележки, свързани с вписването). Електронният регистър се води чрез въвеждане на данни в електронните записи на регистрационните партиди, които по съдържание са идентични с регистрационните партиди в книжен вид. Молбата за регистрация се подава от собственика на въздухоплавателното средство или оператора с нотариално заверено писмено пълномощно от собственика, като вписванията се извършват въз основа на решение на Хърватската агенция за гражданско въздухоплаване.

3 Какви са правните последици, свързани с вписването на вещни права?

В закона се предвижда, че публичен документ е документ, издаден в установената форма от компетентния съд или публичноправен орган в рамките на своята компетентност. Публичният документ представлява доказателство за това, което е потвърдено или уредено с него. Следователно всяко лице, действащо добросъвестно, т.е. с увереността в точността на публичните документи, без да знае, че вписаното в тях е непълно или се различава от действителното положение, се ползва от защитата на закона по отношение на придобиването на определени права. Освен това никой не може да претендира незнанието на факти, вписани в имотния регистър, в регистъра на регистрираните моторни превозни средства на Министерството на вътрешните работи, в регистрите или дневника, водени от пристанищните органи към Министерството на морското дело, или в Хърватския регистър на гражданските въздухоплавателни средства.

4 Съществуват ли специални правила и процедури за адаптирането на вещно право, което лицето притежава съгласно приложимото към наследяването право, в случай че правото на държавата членка, в която е извършено позоваването, не признава такова вещно право?

В закона се предвижда прилагането на правилата за извънсъдебното производство по всички въпроси, свързани с адаптирането на вещно право, което принадлежи на дадено лице съгласно приложимото към наследяването право, когато такова вещно право не съществува в правото на Република Хърватия.

Последна актуализация: 06/02/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.